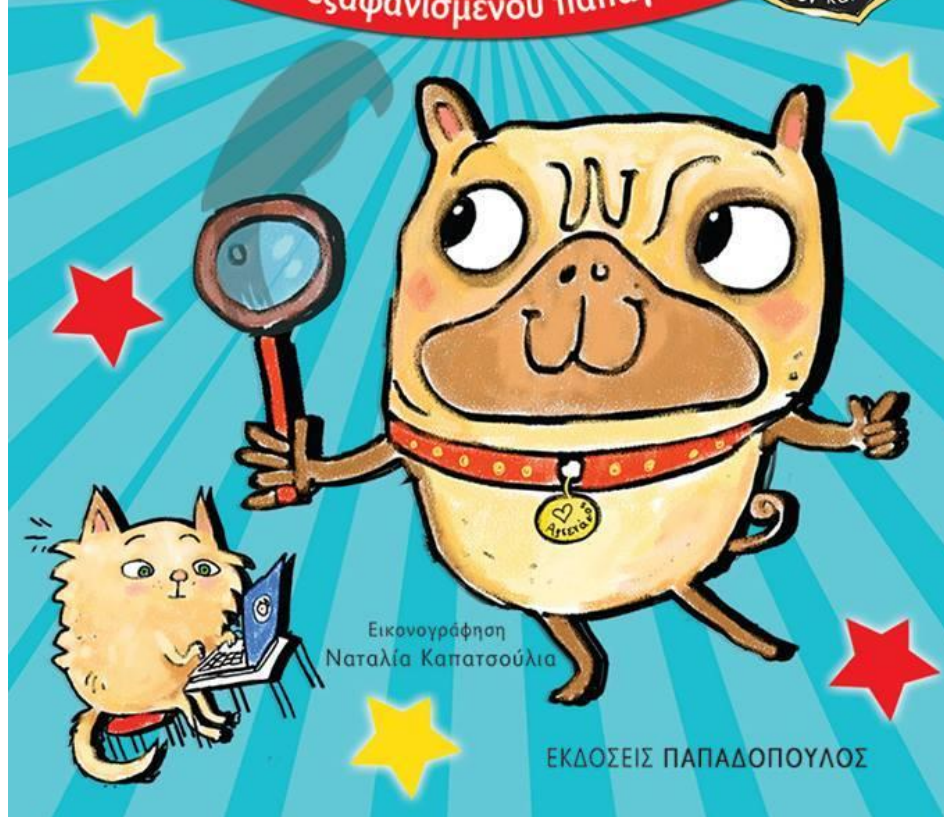

Κυριάκος Αθανασιάδης - Κίκα Τσιλιγγερίδου

Αρσέν και Φαντομά

Το μυστήριο του εξαφανισμένου παπαγάλου

Εικονογράφηση
Ναταλία Καπατσούλια

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Το εξώφυλλο του πρώτου τόμου της σειράς – 96 σελίδες.

Δεν έχω ιδέα, έχουμε πολύ καιρό να γνωρίσουμε ανθρώπους από οποιονδήποτε χώρο που να μην ξέρουν τον Αρσέν και τη Φαντομά – για την ακρίβεια, συμβαίνει ακριβώς το αντίθετο: δεν είναι λίγοι οι άνθρωποι που μας γνώρισαν εξ ανάγκης, εξ αντανάκλασης. Ήθελαν να δουν από κοντά τα μικρά, και έτσι αναγκάστηκαν να κάνουν παρέα και με μας.

Συνέβαινε και ένα αστείο στη Θεσσαλονίκη. Ήμασταν και οι δύο, και εγώ και η Κίκα, συνηθισμένοι να συστηνόμαστε σε ανθρώπους που μας ήξεραν, εκείνην πολύ περισσότερο βέβαια από την τηλεόραση, εμένα από το Facebook (και όχι από τα βιβλία, φυσικά). Με τον Αρσέν, δεν υπήρχε περίπτωση να μη μας σταματήσουν φωνάζοντας το όνομά του και να μην πέσουν επάνω του για να τον αγκαλιάσουν. Κάθε μέρα, κάθε φορά. Ποτέ δεν το έκαναν για μένα αυτό. Και έπαψαν να το κάνουν ακόμη και για την Κίκα από ένα σημείο και μετά. Μόνο για τον μικρό. Οπότε, ναι, τον ξέρουν σχεδόν οι πάντες. Για τους υπόλοιπους, προτείνουμε τη Σελίδα των παιδιών – με μία υποσημείωση: δεν διακρίνονται αμέσως οι χαρακτήρες τους, θέλει αρκετές ημέρες παρακολούθηση για να τους μάθεις. Αλλά περνάς καλά, υποθέτουμε.

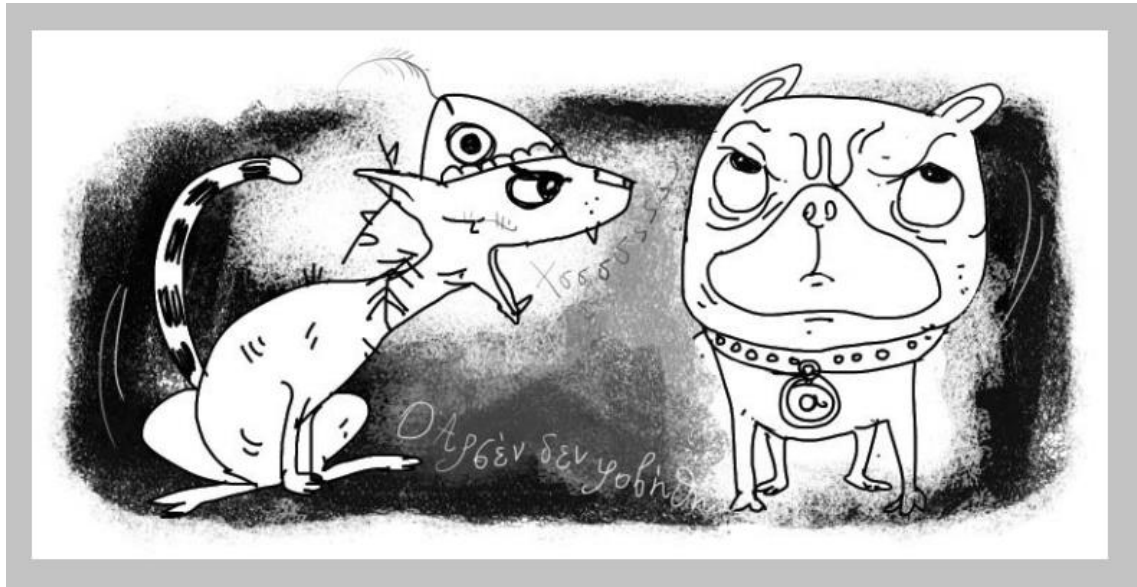
Ο Αρσέν μωρό (αριστερά) και σήμερα

ì · /

Ο Αρσέν ήρθε σπίτι μας μέσα σε ένα κλειστό καλάθι, μαζί με μία από τις αδελφές του, σε ένα βενζινάδικο έξω από τη Θεσσαλονίκη. Νύχτα, σκοτάδι, τέλη Ιανουαρίου. Ήταν τρομερά φοβισμένος από το ταξίδι και από όλη την ταλαιπωρία. Αντιθέτως, η αδελφή του (που την είδαμε επίσης, αλλά θα συνέχιζε το ταξίδι για την Αθήνα) ήταν μες στην καλή χαρά, γελαστή και παιχνιδιάρικη. Την αφήσαμε εκεί, πήραμε τον Αρσέν στα χέρια, τυλιγμένο μέσα σε μια κουβέρτα όπως νομίζω κάνουν στα μαιευτήρια, και πήγαμε στο σπίτι σαν μέσα σε όνειρο – κακό όνειρο. Η Κίκα οδηγούσε προσεκτικά, εγώ τον κρατούσα κάθιδρος παρά το κρύο λες και ήταν από βαμβάκι και γυαλί μαζί (που ήταν, εδώ που τα λέμε), και δεν μιλούσαμε καθόλου σε όλη τη διαδρομή. Φοβόμασταν μην πάθει κάτι, μην πέσει και σπάσει. Ήταν πολύ μικρός, μια σταλιά. Δύο μηνών.

Η άλλη ήρθε τέσσερις μήνες μετά, επίσης σε ηλικία δύο μηνών, από την Κομοτηνή. Πήγε η Κίκα και την πήρε – μοίρασαν τη διαδρομή με τους ανθρώπους που μας την έδωσαν, μια οικογένεια μουσουλμάνων με παράφορη λατρεία στις γάτες. Συναντήθηκαν στην Καβάλα, οι άνθρωποι της την έδωσαν μαζί με ένα κιλό σουτζούκ-λουκούμ δώρο, και μια μεγάλη σακούλα στραγάλια. Όταν ήρθε σπίτι, έπεσε κατευθείαν πάνω στην αγκαλιά

του Αρσέν. Τον συμπάθησε αμέσως. Εκείνος την αντιπάθησε αμέσως. Δεν έχει αλλάξει αυτό.

Μία από τις ζωγραφιές της Ναταλίας Καπατσούλια από το εσωτερικό του βιβλίου.

ì . . . : UWVcc_ž . . . " . . . Δ . . . " . . . "

Πριν γίνει η Σελίδα είχαμε στο μυαλό μας το ενδεχόμενο να γίνει κάτι τέτοιο. Το περιμέναμε, και κάπου-κάπου το σχεδιάζαμε. Αλλά δεν ήταν εύκολο να καταλήξουμε στο φορμάτ. Θα ήταν για μικρά παιδάκια; Για μεγαλύτερα; Με πολλές εικόνες; Με φωτογραφίες; Κάτι μεταξύ graphic novel και φωτορομάντζου; Πώς; Όλα αυτά μπήκαν στη θέση τους με τον καιρό. Η Σελίδα είναι δυόμισι χρόνια τώρα που υπάρχει, οπότε, ναι, πέρασε πολύς καιρός μέχρι να αποφασίσουμε και να καταλάβουμε τι έπρεπε να γίνει.

Τώρα, για τη Σελίδα. Κοίτα, αν εξαιρέσουμε τη δουλειά, ξέρω γω, είναι ο πυρήνας της καθημερινότητάς μας. Πρέπει να τους βγάλουμε φωτογραφίες, να τις ανεβάσουμε, να γράψουμε τα κειμενάκια, να απαντήσουμε στα μηνύματα (που είναι πολλά, και όχι μόνο «καλημέρα, Αρσέν, τι κάνεις» – είναι διάφορα, και πολύ συγκινητικά καμιά φορά). Όλα αυτά θέλουν αρκετή ώρα (πιο πολλή από όσο φαίνεται ή από όσο φαντάζεται κανείς), και δεν μπορείς να τα αποφύγεις. Όχι πως θέλουμε να τα αποφύγουμε βέβαια. Αυτό μάς έλειπε. Είναι χιλιάδες άνθρωποι εκεί, κάνουμε πλάκα, συζητάμε, γελάμε, τώρα πια γίνονται και συναντήσεις δεκάδων ατόμων, τραπέζια, έξοδοι, χίλια δυο. Οι θείες των παιδιών, συνασπισμένες σε δύο διακριτές κατηγορίες (Αρσενικές και Φαντομικές), κάνουν παιχνίδι μόνες τους – και εμείς το απολαμβάνουμε. Είναι ωραία. Είναι ωραίοι όλοι τους. Και τους είμαστε ευγνώμονες.

Η Φαντομά. Ήρεμη δύναμη.

· · · · · / · · · · ·

Η Φαντομά είναι καλή, γλυκιά και ήσυχη, πολύ τρυφερό γατί. Αγαπάει τον αδελφό της, ζητά την προσοχή του, έρχεται σε εμάς και κλαίει όταν εκείνος τη διώχνει και, κυρίως, ποτέ της δεν του έχει βγάλει νύχια. Κάθεται να τη νικάει όποτε παίζουν – εκτός από όταν εκείνος κάνει εντελώς παράλογες επιθέσεις, χωρίς καμία τύχη: το κεφάλι κάτω και τρέξιμο καταπάνω της σαν ρινόκερος. Οκέι, η Φαντομά είναι γατί, τον βλέπει σε αργή κίνηση, και τον αποφεύγει απλώς μετατοπίζοντας λίγο το σώμα της, σαν σαμουράι. Εκείνος φυσικά επιμένει, και επιμένει ξανά, και μετά από λίγη ώρα άτακτων οικτρών επιθέσεων πέφτει κάτω λαχανιασμένος. Κι εκείνη αρχίζει και γλείφεται χωρίς να δίνει περαιτέρω σημασία. Αλλά δεν τον χτυπάει ποτέ. Τον λατρεύει.

Ο Αρσέν, πάλι, είναι τζαναμπέτης και εγωιστής. Θέλει να είναι το κέντρο της προσοχής. Χοροπηδάει διαρκώς. Οπότε κατ' ανάγκην όλοι οι άνθρωποι, όχι μόνο εμείς οι δύο, «ταυτιζόμαστε» με τον Αρσέν γιατί έχει πιο πολλή πλάκα. «Ό,τι θέλω θα κάνω!» λέει συνήθως. Ε, αυτό το λέμε πια όλοι μας.

Αριστερά: Η Φαντομά , στην αγκαλιά της μαμάς της, περιεργάζεται ένα τσέχικο τσουρεκάκι. Δεξιά: Ο Αρσέν απαιτεί προσοχή. Και κρουασάν.

στα γενέθλια του δεύτερου

Ο Κυριάκος με τον Αρσέν στην Πράγα,

ì . . . . . /'fl . . . . .
ζ

Καταρχάς, λυπόμαστε και εγώ και η Κίκα που δεν έχουν καταλάβει τι και πώς, και που του Αρσέν τού λείπει η παλιά γειτονιά του – είχε δεκάδες σημεία που του άρεσαν, μαγαζιά όπου καθόταν για ώρα, ανθρώπους που συναντούσε καθημερινά, κολλητούς του φίλους που τα λέγανε κλπ. Πάνε όλα αυτά, και ο έρμος δεν ξέρει γιατί. Από την άλλη, εδώ εγκλιματίστηκε αμέσως. Του αρκεί να είναι μαζί μας, δεν θέλει κάτι άλλο.

Το ίδιο και η μικρή. Απλώς εκείνη έκανε μία εβδομάδα να ηρεμήσει. Τις πρώτες ημέρες κρυβόταν σε μέρη που δεν πήγαινε το μυαλό μας. Ακόμη δεν έχουμε καταλάβει πώς χωρούσε εκεί μέσα, σε ένα κλειστό συρτάρι που έχει το κρεβάτι μας, π.χ.: πώς το άνοιγε για να μπει; Μετά την πρώτη μας νύχτα στο καινούριο σπίτι, αρχίσαμε να φτιάχνουμε αφίσα, «Χάσαμε τη γάτα μας, δίνεται αμοιβή» κλπ., γιατί έκανε ώρες να φανεί και τα χάσαμε, τρελαθήκαμε. Τελικά ήταν κάπου στο σπίτι, δεν ξέρουμε πού, και εμφανίστηκε ξαφνικά για να τσιμπήσει κάτι.

Πράγα: μια πόλη φτιαγμένη για σκυλιά. Δηλαδή μια ανθρώπινη πόλη.

ì · · · · fi · Ð · · · · ε · · ·
/

Η Κίκα λείπει πολλές ώρες από το σπίτι, οπότε από το πρωί μέχρι τις 6 το απόγευμα είμαστε οι τρεις μας, μόνοι. Εγώ δουλεύω στον υπολογιστή, εκείνοι κοιμούνται: ο μικρός στα πόδια μου, πάντα, και η Φαντομά στα σημεία που προτιμά, με τη σειρά που επιλέγει κάθε φορά. Έπειτα έρχεται η μαμά τους και παίζουν – εγώ δεν τους παίζω ποτέ. Μετά ξαναξαπλώνουν, και το βράδυ βλέπουμε όλοι μαζί Netflix. Εννοείται πως με τον Αρσέν κάνουμε μεγάλες βόλτες – ή μία τουλάχιστον μεγάλη βόλτα την ημέρα, και δυο-τρεις μικρές. Έχει πάρκα εδώ, λόφους, είναι κάπως καταπληκτικά. Ιδανική πόλη για σκυλάκια. Όλοι έχουν άλλωστε. Έχουν κατοικίδια και βιβλία εδώ, σε πολύ μεγάλα ποσοστά. Και, ως γνωστόν, τα σκυλιά μπαίνουν παντού: στα τραμ, στο μετρό, στα καφέ, στα εστιατόρια, παντού.

Οπότε ο Αρσέν έχει πάει σε βιετναμέζικο, σε μπιραρία, στο Slavia (το καφενείο όπου σύχναζε ο Χάβελ) για γλυκό. Παντού. Περνάει καλά. Και η Φαντομά, πάλι, έχει την αυλή της. Έχουμε εσωτερική αυλή, και της αρέσει πολύ, κάθεσαι με τις ώρες εκεί και την απολαμβάνει. Όταν έρχεται ο σκύλος του γείτονα, την κυνηγάει, τρέχει αυτή στο σπίτι, μπαίνει μέσα, φωνάζει απέξω αυτός. Πλάκα έχει. Τώρα που θα 'ρθουν τα κρύα, θα πρέπει βέβαια να την ξεχάσει την αυλή.

Μια μέρα, απροειδοποίητα, πάνα από εκατό «θείες» των παιδιών αντικατέστησαν τη φωτογραφία προφίλ τους με αυτήν εδώ. Δεν μπορούσες να τις ξεχωρίσεις. Και όλο αυτό κράτησε μία εβδομάδα, μέχρι την κυκλοφορία του βιβλίου.

Οι θείες, επίσης, παραγγέλνουν ντόνατς στις εξόδους τους, με την εικόνα του βιβλίου φτιαγμένη από ζάχαρη.

ἰ

À

Ο Αρσέν είναι ντετέκτιβ στη Σελίδα του, οπότε στο βιβλίο παρουσιάζει τις περιπέτειές του. Άρα μιλάμε για αστυνομικά μυστήρια, για σκανδιναβικό νουάρ, όπως λέει κι εκείνος. Δεν ξέρει πού ακριβώς πέφτει η Σκανδιναβία – αλλά ξέρει ότι πουλάει. Οι δυο τους λοιπόν ανακατεύονται σε υποθέσεις μυστηρίου που απασχολούν τα άλλα ζώακια της γειτονιάς – οικόσιτα και αδέσποτα.

Μάλιστα, αυτό το τελευταίο μάς απασχολεί πλέον σοβαρά: σε ενδεχόμενη μετάφρασή του (π.χ., στα τσέχικα), θα υπάρξει «πρόβλημα»: η λέξη αδέσποτο και η λέξη φιλότιμο είναι αμετάφραστες στα τσέχικα – αν και δεν είμαι σίγουρος για το φιλότιμο. Θα γίνουμε ρεζίλι δηλαδή. «Α, έχετε κανίβαλους στην Ελλάδα; Α! έχετε κανίβαλους ΚΑΙ αδέσποτα; Γρήγορα Gexit, φύγετε».

Μία από τις ζωγραφιές της Ναταλίας Καπατσούλια από το εσωτερικό του βιβλίου.

ì . . . . . /

Ναι, προφανώς, όλο αυτό στήθηκε με τη λογική της σειράς, δεν μας ενδιέφερε να κάνουμε ένα μεμονωμένο βιβλίο. Ή μάλλον, αν κάναμε, θα είχε εντελώς διαφορετική μορφή. Με τον πρώτο τόμο ξεκίνησε απλώς η σειρά, τον

Φεβρουάριο βγαίνει ο δεύτερος (αυτές τις ημέρες βλέπουμε την εικονογράφησή του – μας στέλνει προσχέδια η υπέροχη Ναταλία Καπατσούλια και γελάμε πολύ με τις φάτσες των μικρών), και ούτω καθεξής. Φυσικά, η αγορά θα αποφασίσει στο τέλος, όπως κάνει πάντα. Η αγορά δεν ρωτά τις προθέσεις σου.

Επίσης, για να το πούμε κι αυτό, εμείς ζούμε στον κόσμο της Σελίδας μας, όπου το ΜΥΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΕΞΑΦΑΝΙΣΜΕΝΟΥ ΠΑΠΑΓΑΛΟΥ είναι το καλύτερο παιδικό βιβλίο στην ιστορία των παιδικών βιβλίων – οι φίλοι των παιδιών μάς αγαπάνε πολύ. Αλλά εκεί έξω είναι αλλιώς. Αισιοδοξούμε όμως, είμαστε σε καταπληκτικό οίκο, οι Εκδόσεις Παπαδόπουλος έχουν πολύ μεγάλη ιστορία στο παιδικό βιβλίο. Όλα θα πάνε καλά. Και σιγά-σιγά ο Αρσέν και η Φαντομά θα μας παρουσιάσουν και άλλα πράγματα. Έχουμε (και έχουν) πολλές ιδέες. Αλλά ως τότε – θα κυνηγιούνται μέσα στο σπίτι.

